

کلید تفکیک زباله در دست بانوی خانه است

روز جهانی «زمین پاک» فرصتی برای افزایش آگاهی عمومی نسبت به مسائل زیست محیطی و تشویق به اقدام برای حفظ زمین است. این روز به ما یادآوری می کند که همه مان در قبال سیاره خود مسئولیم و باید برای حفظ آن تلاش تعیین کننده است. مهدی شریفی، رئیس اداره آموزش و مشارکت های مردمی اداره کل حفاظت محیط زیست استان البرز در گفت و گو با «جوان» اهمیت روز جهانی زمین پاک را حداقل در سه بعد قابل بررسی می داند:

(۱) محیط زیستی: با افزایش آگاهی عمومی، می توانیم به کاهش آلودگی، حفاظت از منابع طبیعی و ترویج فرهنگ پایدار کمک کنیم.

(۲) اقتصادی: حفظ محیط زیست می تواند به ایجاد شغل، صرفه جویی در منابع و کاهش هزینه های درمانی ناشی از آلودگی ها منجر شود.

بقیه در صفحه ۱۰

قلب زمین را نشکنیم!

بررسی رسالت
زیست محیطی ما
در آستانه سومار دیهشت
روز زمین پاک

رضا قاسم زاده دکترین مهندسی محیط زیست:

احترام به زمین پاک
از خانواده آغاز می شود

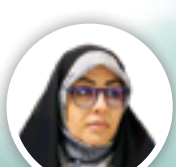
دکتر نادر صادقان، جامعه شناس:

حفاظت از محیط زیست نسبت مستقیمی
با رضایت از فضای زندگی دارد

محمد درویش، پژوهشگر و فعال محیط زیست:

خاک بارزی و از درخت بالا رفتن کودکان را
علاقه مند به محیط زیست می کند

سکینه بدرلو، معاون اجتماعی و فرهنگی
سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران:

خانواده ها بزرگ ترین ظرفیت
برگشت مواد پسماند
به چرخه مصرف هستند

خودمانی

این آشغال وبال گردن خودمان است!

نیره ساری
چرا به هر قیمتی می خواهیم از شر زباله های که دستمان است، خلاص شویم؟! خودمان را به چه قیمتی راحت می کنیم؟! به قیمت نراحت کردن دیگری! هر تکه زباله ای که ما می ریزیم قامت یک نفر را خم می کند و ایسن یعنی آسایش خودمان و عذاب دیگری! واژه ای جز خودخواهی نمی توان برای آن پیدا کرد!

چرا کثیفی خانه زشت است، اما پرتاب زباله از خودرو زشت تلقی نمی شود؟! چرا مثلاً خودروی شخصی محیط زیست ما محسوب می شود، اما بیرون خودرو محیط زیست نیست؟! بطری آب را زباله می کنیم و ناگهان یک موتور سواری آن می رود و نقش زمین می شود و هزاران داستان دیگر، بطری شیشه ای را زباله می گویند و می شکنند و لاستیک چرخ یک خانم را در نیمه شب پنجر می کند و هزاران داستان دیگر، شیشه های شکسته را به راحتی داخل سطل های زباله می ریزیم و این دست های زباله گرد هاست که در لابه لای آنها زخمی می شود. از این مصادیق فراوان وجود دارد، به اندازه تولید تک تکه زباله هایی که راهی سطل زباله نمی شوند. این ساده ترین بعد ماجراست، در حالی که به مثابه بسیاری دیگر از کشورهای دنیا که در حال ارتقای فرهنگ خود هستند، باید تلاش کنیم فرهنگ خود را ارتقا دهیم، مثل اینکه تولید زباله کمتری داشته باشیم یا از همان اول اقدام به تفکیک کنیم.

در اکثر شهرهای آمریکا و کشورهای اروپایی، زباله واحدهای مسکونی (اعم از خانه یا پارکمان) و ساختمان های اداری تنها هفته ای یکبار جمع آوری می شود. یک یا چند سطل نسبتاً بزرگ در اختیار نگهداری کنند. در آپارتمان ها و مجتمع های بزرگ هم کانتینر های خاصی برای نگهداری زباله وجود دارد که ساکنان آنها باید زباله های خود را در آن بریزند. در ساعت و روز خاصی از هفته که ماشین های حمل زباله می آیند باید سطل ها را جلوی خانه گذاشت. جمع آوری زباله همانند برق، آب و... هزینه جداگانه ای دارد که باید به صورت ماهانه پرداخت کرد. البته می توان هزینه مدت طولانی تری مثلاً برای یکسال را پیش پرداخت کرد که شامل تخفیف خواهد شد. زباله های خانه طبق درخواست اشخاص به صورت روزانه جمع آوری می شود؛ مشکلی هم ندارند، اما پولسار را می گیرند. طبیعی است هزینه اش نسبت به حالت هفته ای یک بار خیلی بالاتر می شود و به همین خاطر تقریباً همه مردم همان هفته ای یک بار را انتخاب می کنند. در بعضی از

نگاه

آیا فرزندانمان را برای حفظ محیط زیست تربیت کرده ایم؟

فرزند عزیز زباله نریز!

مینا محمد دوست*
هوا! در بسیاری از نقاط کره زمین، انسان ها در هر دم مواد سمی استنشاق می کنند. آلاینده هایی که به شریان ها نفوذ کرده و مسبب بسیاری از بیماری های ریوی و قلبی است. آمار بیماری های حساسیتی و آسم رو به افزایش است.

... تنفس برای هر چیزنده ای یعنی حیات... و آشکال در تنفس یعنی حیات با درد! خاک عنصر مهمی که همیشه سخاوتمندانه میهمان ناخندان و مسایل نقلیه و قدم های ماست و حال با سرعت بالا میزبان ناخوندهای از انواع مواد شیمیایی، زباله ها، پسماند کارخانه است و در دناک اینکه این مواد به اشکال مختلف راهی به زنجیره غذایی ما و سایر موجودات پیدا می کند و این نقطه دردی است که به خود، خاک از شمسند و موجودات دیگر تحمیل می کنیم. خاکی که قرن ها بیست امین آب های زیرزمینی و رودخانه ها بوده است. حال بشر با این نعمت الهی چه کرده؟! پیامد این کار جهش ژنتیکی ناهنجار برای بسیاری از حیوانات شده است. آب محمل آلاینده های مواد کارخانه ای، فاضلاب ها آلودگی های نفتی و مواد شیمیایی و...

یک کلمه و قدری تأمل! چرا؟

خب حقیقت این است که هیچ موجود زنده ای روی این کره خاکی به اندازه انسان و پرنانگ و آبادکننده نبوده یعنی انسان می تواند آباد کند و بنای فرهنگ را پایه گذارد و در همان نقطه توانایی و پرنانگی را هم طرز دارد! اما برخی مسائل به هیچ عنوان شوخی بردار نیست. حقیقت این است که ما هم مانند تمامی اجدادمان مدتی میهمان این کره خاکی هستیم. در اصل ما حافظان این سرمایه غنی، برای استفاده پهنه و حفظ و انتقال آن به نسل بعد هستیم. هیچ غزری پذیرفته نیست. ما تنها وارثان این منابع نیستیم. همین!

چه باید کرد؟

هر پدیده ای در اکوسیستم به طرز شگفت انگیزی مانند بدن موجود زنده، قابلیت و تمایل به حفظ و بازسازی خود دارد. در منطقه ای که حالا پر از ساختمان است قدم بزنیم. به طرز مسجورکننده ای هر جا درای خاک میان انباشت اسفالت ها مجال تنفس پیدا کرده، گیاهی بومی روینده خود اکوسیستم مسیری برای راهنمایی نشان می دهد! پس به این مسیر احترام بگذاریم! حال ما سرمایه های بکر دیگری داریم که مناسب است بذری رساندن به این کره خاکی را در نهاد آنها پرورش دهیم! بله منظور «فرزندمان» هستند. بنابراین به فرزندم پیاموزم که «تو» می توانی با گام های ساده، اما مهم، نقشی برای حفظ این سرمایه ها داشته باشی... از خانه و محیط اطراف خانه شروع کنیم، بسیاری از ما در آپارتمان زندگی می کنیم. همراه فرزندان با همسایه ها و مدیر ساختمان در مورد زیباسازی محوطه، کاشتن گیاهان محلی، اهمیت وجود گیاهان برای فضا بحث کرده و اقدام کنیم. تمام بچه های ساختمان را برای این عمل با نظارت والدین بسیج کنیم. حال به این عزیزان می توان با سبک های مختلف مثل انجام

درسی نیست. ما در این مکان زندگی می کنیم، پس برای کمک و حفظ این محیط لازم است ابتدا آن را بشناسیم.
تصمیم برای یک آغاز
بسیاری از ما با آغاز سال جدید عهدهای جدید با خود می بندیم. می توان خانوادگی تصمیم گرفت، اسامی هیچ زباله ای روی زمین نریزیم! در عمل الگوی رفتاری باشیم. رفتار ما بر حافظه فرزندان نقش می بندد. به این مثال توجه کنیم: «آشغالی که تو دستموه روی نگار داریم، هر جا سطل مخصوص زباله دیدی لطفاً به من بگو»... از دیگران هم دعوت کنیم که به جمع حرکت ما بپیوندند. دو ماه تا پایان سال تحصیلی باقیمانده است. چنانچه فرزند ما به مدرسه می رود، در مورد این موضوع با مدیر مدرسه صحبت کنیم. بسیاری از آموزه ها از طرف خانه دوم کودک یعنی مدرسه پذیرفتنی تر است. در مورد اهمیت آب و نقش مهم آن برای زندگی در این سیاره گفت و گو کنیم. به فرزندان یاد دهیم به نحو درست و بدون هدر دادن از آب استفاده کنند. بحث استفاده پهنه از آب را بسیار جدی به فرزندان آموزش دهیم. هرچند زندگی امروزی به شکل های مختلف نگاه ما را گاهی اغراق آمیز به آینده معطوف می کند، اما حقیقت اینکه سرمایه تجربیات ارزشمند گذشته نباید به فراموشی سپرده شود. شاید این تجربه مشترک بسیاری از ما باشد که والدینمان حتی با خشک کردن پوست برخی میوه ها از آنها به شکل های مختلف و گاهی تهیه کودهای طبیعی بهره می برده اند. شاید برای شما نیز این جمله های شیرین هنگام بازی های کودکان در محیط طبیعی آشنا باشد: «مواظب باش پات رو لونه مورچه ها نره» و چه زیبا می آموزیم «من» باید به محیط به اندازه حریم مورچه ای احترام بگذارم! برای شروع هیچ گاه دیر نیست. قطعاً ما هم می توانیم این مفاهیم را برای عزیزانمان نهادینه کنیم.
* مشاور و روانشناس